

ба коняў упала да мінімуму, амаль не да дзесяткай ва ўсіх савецкіх гаспадарках, а адгатуль ясна, што і праца іх не магла йсьці добра. Недахват гною, недахват рабочай сілы. Але час ішоў. Ціпер лічба коняў дасведчана да 1700 галоў. Гэтага, пачаў, малз, але пачатак ужо зроблены. У пэўнікі для распушлікі дні савецкіх гаспадаркі ўсядыліся першымі. Гэтак было ў часе грамадзянскай вайны, гэтак было ў часе голаду на Волзе. Савецкіх гаспадаркі нам патрэбны; гэта нашыя культурна-гаспадарчы цэнтры, гэта значныя кропніцы даходаў для дзяржавы ў недалёкай будучыне.

Нашыя вучэбныя юстывы.

Нашая праца падчас ідзе больш ціхім тэмпам, бо не хапае тэхнічных сілаў, не хапае спэціяў. Блізуны пад увагу такую патрэбасць у іх, Н.П.З. мае ціпер у сваім распараджэнні № 3: сельска-гаспадарчы тэхнікумы і Сельска-Гаспадарчы Інстытут. Агульны лік студэнтаў 1 вучнаў дасягае 650 чалавек. Большая частка іх на сканчаны курсу вераеца ў ўску і павінені нашу працу.

Лясная гаспадарка.

Аблар зямі, заняты лесам, рабінніца 1.808.489 дзесяцінам. З гэтаі лічбы 1.292.232 дзесяціны лясоў удобны для выкарыстання, а рэшта нудобны. Уся плошча нашых лясоў складаецца з казённых лясоў (17%), сялянскіх, павінных і вяшторных (83%).

Наша лясная гаспадарка стаіць кенса. Вайна, разруха, апалаўы крысаў ўсё гэта наложыла ціжую руку на нашу лясную гаспадарку. Ласы высякаліся бязылітасна і не-гаспадарна. Шмат съесчанага кідалася на месцы, а гэта забруджалася і спрыяла пажарам.

Блізкасць насељеных пунктаў чыгунаў, сплаўных рэк згубна афівалася на лясох. Ёсьць такія месцы, дзе лес высечан на 75 гадоў вайперад.

Ласы—гэта нашае багацце. Лясную гаспадарку треба наладзіць, унесці ў ёе план і строга яго праводзіць. Частка даходаў з лесу траба звярнуць на ласы.

Ласы трэба ачышчаць ад хлуду і ўсякага съесчыла. Гэта дасьць да 40 тысяч кубіч. сажніў дроў і захавае нашыя ласы ад пажараў.

Мэліарацыя.

Чуть не 25% зямельнай плошчы Беларусі адносіцца да так званых «нудобных» зямель. Гэта немагчыма. Нам дорага кожная дзесяціна зямлі. К 1914 году на нашай тэрыторыі было праведзена 3525 вёрст асушальніцкіх канав, урэзуванія 127 вёрст рэк, збудавана 400 мастоў і 200 вадаспускаў. Але мэліарацыйныя прылады вымагаюць пастаяннага нагляду і свячаснага рамонту. За гады вайны ўсё заняла.

Сельска-Гаспадарчая выстаўка Камісарыяту Земляробства Беларусі.

К урачыстым дням Усебеларускай Зьезду Саветаў наш Камісарыят Земляробства ацвіты сельска-гаспадарчую выстаўку.

На Беларусі амаль што першыя багатая па сваім размаітасці сельска-гаспадарчая выстаўка.

Іх знаўміць нас атымі культурных дасягненнямі па сельскай гаспадарцы, пажывёлаподзіту, кустарнай працмалосавасці і інш., што зроблена Камісарыятам Земляробства за гэтыя кароткі час істнаванні Савецкай улады.

Звяртаюцца на сябе ўвагу дасягненія беларускай балотнай станцыі, Беларускай аграрнічнай станцыі (на пясках Банцараўшчыны), малочнай вырабніцтві савецкіх гаспадарак, пчалістраві, кустарніцтва і шмат іншага.

Патроху справа мэліарацыі наложыла—з 1921 год мы расчысьці 24 вір. канаваў, праведзена 18 вёрст новых, адрамантавана некалькі мастоў.

Балоты не павінны дарома працадаць, тым болей, што наша балотная працтвичная станцыя запрашівае нас у магчымасці дасягнення ўдачных выйдкаў на асушных балотах.

Каб справа мэліарацыі шла нацерад, неабходна інтрыхтаваць мэліарацыйны фонд.

З мэліарацый цесна звязана і пытанне аб распрацоўцы торфу. Але гэтае пытанне адыхаўці ад НЭЗ бадай цалком, а між тым у звязку з апалаўм крэзісам яго патрэбасць відавочна. НЭЗ павінен быць на толькі ўпраўляючым камісарам, але і гаспадарчым.

Аснаўтны патрабаваньні.

Як аснову будзай працы нам треба выслучаць некаторыя банкрэтныя вымаганні:

1) Неабходна для сельскай гаспадаркі стварыць вызначаны пасялкі фонду з развіціцём пазык на насенне, а таксама і агульна сельска-гаспадарчага крэдыта.

2) Неабходна дадзіцца ўстанаўленыя льготы для саўгозаў, бо ціпер яны яснаў усе падатковыя ціжары вароўні з прыватнымі гаспадаркамі і

3) Лясная гаспадарка рэспублікі а таксама мэліарацыйная справа павінны быць уведзены ў строгія рамкі з падводам пад іх пэўнага матар'яльнага фундаманту.

Спрэчкі.

Даклад т. Славінскага выклікаў ажыўленыя спрэчкі.

Першым выступіў т. Русак. Галоўная частка яго праўмоў тычылася сав. гаспадаркі. Т. Русакоў, як відаць, на вельмі спагадна настроен да гэтага гатунку гаспадарак. Ён прывёў нехалькі прыклад ажыўдак у сав. гаспадарках. Паводле яго думкі, дзяржава мела бы больш даходаў, каб сав. гаспадаркі былі разызлены паміж сялянамі. Затым ён коратка казаў аб лясной гаспадарцы, с. гасп. машынах і г. д.

Другі праўмодзя, т. Бабенка, таксама нападаў на сав. гаспадаркі. За 3 гады саўгоза існаванія яны дадалі мала. (Примоўца меў пад увагай Мазыршчыну).

Тав. Бабенка казаў аб патрэбасці як найхутчэй унесці ў гэту справу ізўнесьці і падаць сяляніну дадзену ў будучыні яго гаспадаркі.

Т. Чарнушэвіч гаварыў аб патрэбасці як найхутчэй реагіраваць землі, аб патрэбасці акуратнага і пэўнага ўстанаўлення границ для земляробства, бо кожны селянін павінен знаць свае границы.

17-га сінёгі ў габінэце т. Славінскага сабралася камісія і тыя з дэпутатаў, якія хадзелі выслызацца па спраўах зямельнага пытання. Тут агледзілі з усіх бакоў аснаўтныя падажэнні дакладу і прынятага ўсюлье для рэзоляўцы.

Сельска-Гаспадарчая выстаўка Камісарыяту Земляробства Беларусі.

Гэта выстаўка сваім дыаграмамі і экспанатамі паказвае селяніну і рабочаму Беларусі, што можна дапаміні сельская гаспадарка, калі яна будзе вельмі не па съядому прыкладу свайго старасъветчына, а новым культурнымі шляхамі.

У чарговыя пумары мы дадаём больш падрабізныя апісанні выстаўкі, што мае вельмі вялікае значэнне для селяніні і рабочага Беларусі, а ціпер закончым гэты артыкул некаторымі тымі адваровымя лёзунгамі, якія упрыгожаюць сцены калідору і пакояў выстаўкі:

Вудзе ў полі канюшына
Не падзе зімой сказіна!
Трэбі вёсцы Беларускай!
Навязміцца з плюшчай.
Сымон, Івака хоць паволі,
Буракі садзіце ў полі! і т. д.

Новы Цэнтральны Выканаучы Камітэт Беларусі.

На астаткім пасяджэнні выбраны новы Цэнтральны Выканаучы Камітэт Беларусі ў такім складзе:

т. т. Чарвякоў, Багуцкі, Славінскі, Вайнэр Юсіф, Нодэль, Ольскі, Левін Янкель, Міленкі, Ходаш, Гэтнэр, Ашаровіч, Малаковіч, Сташэўскі, Адамовіч (Наркамваен), Шастакоў, Кац, Бунін, Талуніці, Борушка, Адамайціс, Ленскі, Мар'янін, Ігнатоўскі, Карпешын, Гуманаў, Грыдзюшка, Рабіновіч, Левін (старшыня саюзу мэталістаў), Гнілакевіч, Каплан, Яцкевіч, Райчук, Войтэнка, Кроль, Фабрыцыус, Соскін, Кацэнбогін, Пічата, Кірсанава, Жылуноўч, Карп, Дыла, Мароз, Розен, Ерыніцкі, Камінскі, Стакоўскі, Хацкевіч, Путнін, Аксюціч, Эпштэйн, Пуцкевіч, Бабенка, Гарбуз, Бухма, Уладзіміраў, Розэншайн, Шалаховіч, Хіліманаў, Грузэль, Стасевіч, Філэтава, Нікіцін, Чарнушэвіч, Гохман, Шыцко, Каменштейн, Ліакумовіч, Левін, Адзінкоў.

Сыліс кандыдатаў Ц. В. К. Баладусі.

Шабашова, Піналь, Баліцкі, Хатэнка, Вайнэр, Ахманаў, Атоцкі, Будзелька, Ахрамовіч, Клыс, Шабашоў, Кузеніч, Ціманаў, Сянкевіч, Лявонаў, Паулюкевіч, Марон, Варановіч, Матусевіч, Абрамчук, Дудзін, Мікуліч, Калодка, Горын, Берас-

Чарвякоў, Багуцкі, Ходаш, Славінскі, Нодэль, Уладзіміраў, Розэншайн, Хацкевіч, Путнін, Чарнушэвіч, Нікіцін, Пуцкевіч, Бабенка, Грузэль, Мэрэз, Розін.

Кандыдаты.

• Малаковіч, Міленкі, Ігнатоўскі, Соскін, Адамовіч, Фабрыцыус.

Зачыненне Зьезду.

Учора на вячэрнім пасяджэнні быў выслушан даклад т. Чарвякова па Сацыялістычных Савецкіх Рэспублікі.

Даклад выклікаў вялікую цікавасць. Пастанова прынята аднагалосна. Усе дэпутаты павінны быць з сваіх месці і праспілі Беларускую Марсэльезу інтарнэціянал.

Кангрэс у Гаазе.

Прашанаванне расейскай дэлегаціі.

ВЭГЛН, 14-12. На Гаагскім кангрэсе міру Вотштэйн пры бурных'апладысментах часткі ангельскіх дэлегатаў аўбяўсці 14 пунктаў працнавання расейскай дэлегаціі, у якіх асабліва важна вось што: заставанне з матэй барацьбы з венграй азіяскай міжнароднага камітэту.

Кангрэс прыняў рэзольюцыю працтве супроты акупацыі Рурскай вобласці.

ЛЕЗАНСКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ.

Рады посыпехам саюзнікаў пасяджэнія з Константынопалю грэцкага патрыарха.

Пляны саюзнікаў.

ЛЭЗАНЬ, 15-12. Саюзнікі старажытца прыдаць пытанню аб нацыянальных меншасцях вялікую зважнасць, хадзі запраўды галоўная ўвага іх гуртуеца вакол пытання аб пралівах і Массуле. Па пляну ангельскай дэлегаціі, Турэччыне перадаецца тэрыторыяльны суворынёт над нафтавымі вадзяльствамі Іраку, якія не знаходзяцца пад мапдатам Лігі Наций. У абмен на гэта ангельская дэлегація заявіла туркам, што лёд Массула павен быць вырашан не параднымі перамаўленнямі між Агорой і ўрадам Іраку. Амэрыканскі дэлегат Чайлд перадаў канфэрэнцыі поту пратэсту супроты саюзнікам.

«Тан» паведамляе, што саюзнікі зараз апрапоўяюць умовы міру, якія будуть перададзены на подпіс туркам і грекам. Ангельская дэлегація заявіла туркам, што лёд Массула павен быць вырашан не параднымі перамаўленнямі між Агорой і ўрадам Іраку. Амэрыканскі дэлегат Чайлд перадаў канфэрэнцыі поту пратэсту супроты саюзнікам.

РЭПАРАЦЫЙНЫЯ ПЫТАННІ.

Погляд Амэрыкі на выяўленіе.

ЛЭЗАНЬ, 14-12. Як паведамляючы з Вашынгтону, амэрыканскі ўрад мае намер інфармаваць ангельскі, французскі і іншыя ўрады Еўропы аб адносінах Амэрыкі да рэпаратыўнай праблемы і міжсаюзньіцкіх даўготы.

Курс маркі лепшыцца.

ВЭГЛН, 15-12. Згодна атрыманому з Нью-Ёрку паведамленню,

Амэрыка мае замеры дапаўніць Нямеччу на кредит у звязку з рапараціямі. З гэтай прычыны курс маркі значча падешыўся.

Амэрыка дапамагае Нямеччыне.

ГАННОВЭР, 16-12. У Вашынгтоне пры ўзведзеніі Гарднера здабыло пасяджэнні т. Чарвякоў, Багуцкі, Славінскі, Вайнэр Юсіф, Нодэль, Ольскі, Левін Янкель, Міленкі, Ходаш, Гэтнэр, Ашаровіч, Малаковіч, Сташэўскі, Адамовіч (Наркамваен), Шастакоў, Кац, Бунін, Талуніці, Борушка, Адамайціс, Ленскі, Мар'янін, Ігнатоўскі, Карпешын, Гуманаў, Грыдзюшка, Рабіновіч, Левін (старш

